

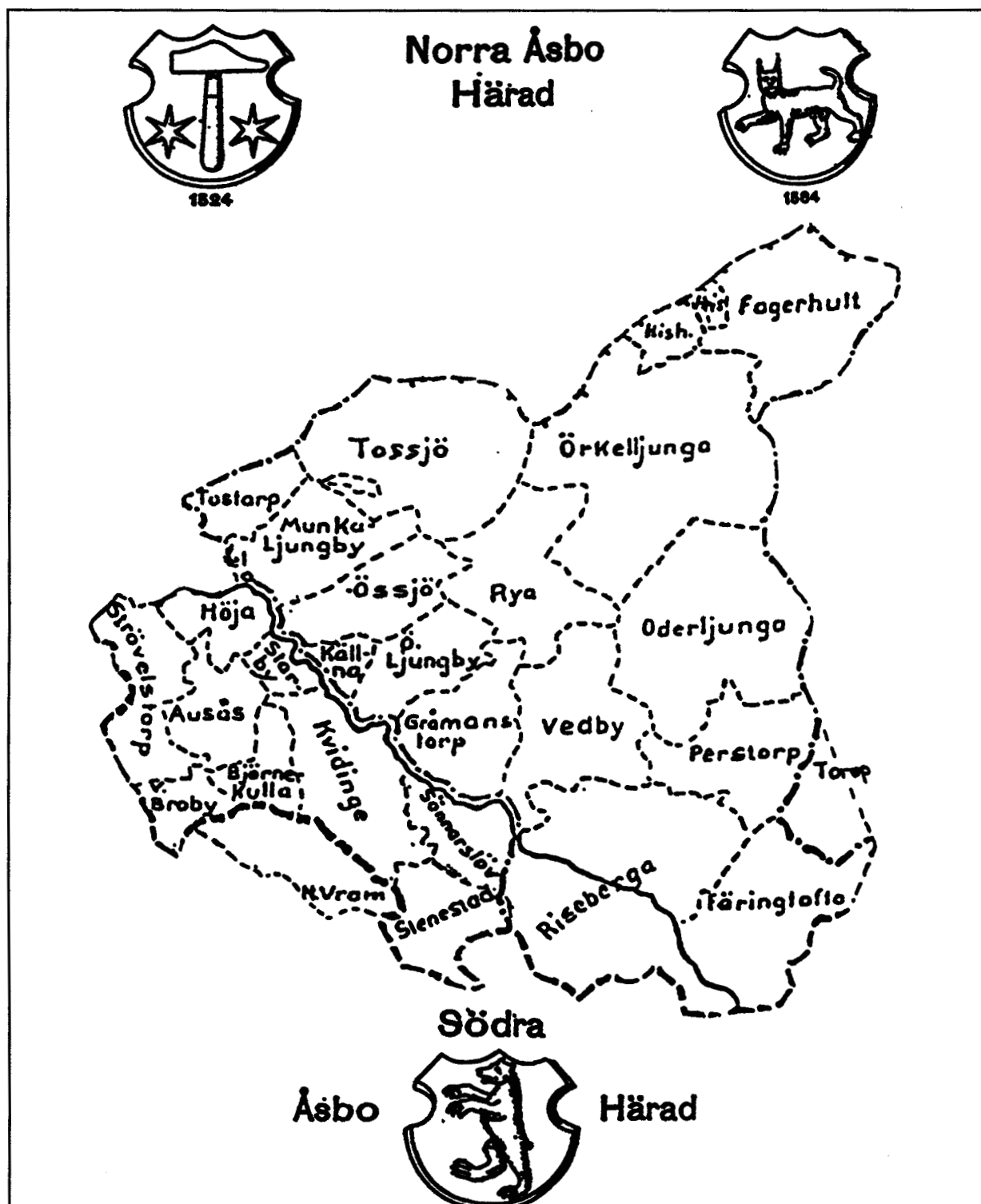
Åsbo Släktblad

Medlemstidning för Åsbo Släkt- och Folklivsforskare

årg. 15

december 2002

nr. 2

Åsbo Släktblad

Medlemstidning för Åsbo Släkt- och
Folklivsforskare
Årg. 15, december 2002, nr. 2

Innehåll	sid.
Ordförandebrev	3
Örkelljunga	4
Vandringsmannen	4
Grattis Johan	5
- Sten Svensson	
Släktforskning på distans	6
- Bertil Johansson	
Örkelljunga Gästgiveri	8
- Annica Johnsson och Sten Svensson	
Nils och Beata Johansson	11
- Inger Glans	
En intressant släkt från Örkelljunga	12
- Annica Johnsson	
Höstens avverkade program	14
Nyheter i vårt arkiv	14
Pågående projekt	14
Frågelådan	15
Hemsida	15
- Alan Sejrbo-Petersen	
Höstens program	16

Nästa nummer av vår tidning kommer ut i början av juni år 2003.

Vi tar tacksamt emot artiklar, tips och idéer, som kan belysa och berika forskningen inom Norra och Södra Åsbo härad.

För insänt material svarar respektive författare.

Manusstopp 1 maj.

Redaktionen

© Åsbo Släkt- och Folklivsforskare och författarna

Medlemsavgifter 2002

Helår	100 kr
Familjemedlem	40 kr
Juniormedlem	40 kr
Forskarkort	20 kr

Vår förening är medlemsförening i

Sveriges Släktforskar- förbund

Box 30222, 104 25 Stockholm.

Tel: 08-695 08 90.

E-post: genealog@genealogi.se

Åsbo Släkt- och Folklivsforskare

Postadress: Box 191, 264 22 Klippan
Besöksadress: Studiegården 47:an, 2:a våningen,
Storgatan 47, Klippan
Postgiro: 43 57 62 - 0

I lokalen förvaras föreningens **ARKIV** bestående av

- Kopior av antavlor, bouppteckningar, släktutredningar m.m.
- Medlemstidningar från föreningar i Sverige
- Böcker av intresse för släkt- och folklivsforskare
- Register över bouppteckningar, som tillhör Klippans Tingsrätten
- Material till försäljning, som t.ex. antavlor, ansedlar, böcker och kompendier

Kontaktperson:

ÖPPET HUS i föreningslokalen se programsidan

Kontaktperson: Lars-Eric Jönsson

I lokalen finns tillgång till mikrokort, kort- och rullfilmsläsare

Föreningen hyr ut mikrokortläsare i perioder om två veckor

Boka i förväg. Kostnad 40 kr per period

(Dessa pengar går oavkortat till inköp av mikrokort)

Kontaktperson: Barbro Andréll

I lokalen hålls kurser i släkt- och lokalhistorisk forskning

Kontaktperson: Barbro Andréll

Styrelsen 2002

Ordförande	Barbro Andréll Fredsgatan 8, 264 32 Klippan tel. 0435-147 34
V. ordförande	Birgit Nilsson Snapphanevägen 1, 284 92 Perstorp tel. 0435-320 79
Sekreterare	Bodil Svensson Granstigen 6, 264 35 Klippan tel. 0435-157 77
Kassör	Hjördis Nilsson Ankarlov 6812, 264 93 Klippan tel. 0435-230 46
Arkiv	Stina Nilsson Ö Solgatan 4c, 264 34 Klippan tel. 0435-71 11 14 Lars-Eric Jönsson Ringgatan 13, 264 32 Klippan tel. 0435-103 81
Dataansvarig	Alan Sejrbo-Petersen Knutstorp 3444, 260 60 Kvidinge tel. 0435-126 15

Åsbo Släktblad

Redaktion	Agneta Rosengren Rosenvägen 19, 264 37 Klippan tel. 0435-13920 Sten Svensson Bjersgårdsvägen 3, 264 32 Klippan tel. 0435-13091
-----------	---

Släktforskarvänner!

Tack för en öppen kyrka!

De orden har jag präntat i många kyrkors gästböcker under sommaren som gått.

Det är alltid med samma förväntansfulla steg jag går upp mot kyrkporten till den kyrka som jag vill bese, skall jag kunna öppna dörren eller skall den vara låst? Skall jag kunna komma in och få ta del av den enda miljö som fortfarande finns kvar från mina anfäders tid, eller skall jag få stå kvar på kyrktrappan med mina tankar och funderingar.

Vår yttre miljö är ju så förändrad, vägar är omlagda, gårdar ombyggda eller rent av borta och på kyrkogårdarna kan man ju också se tidens utveckling, de avgränsade gravarna i sina kvarter har i många fall ersatts av lätt-skötta gräsmattor, bara stenen har i bästa fall fått stå kvar.

Kyrkorummet känns för mig som den sista och enda välbevarade länken till de som levte före mig och känslan av att finna dörren öppen, så att jag kan se det samma som de gjorde, är svår att förklara.

Tack för att jag kunde få komma in och sitta ner en stund och "ta in" det rum där mina anfäder döpts, konfirmerats, vigts och till sist burits ut från, till den sista vilan.

Tänk att få gå upp mot altaret på samma gång som mormors mor Pernilla 1869 gick tillsammans med sin Truls för att inför prästen lova att leva tillsammans med honom tills döden skilde dem åt.

Tänk att kunna känna på dopfunten från 1100-talet där många generationer av "de mina" blivit döpta.

Tänk att kunna få sitta ner en stund på samma bänk som min anfader suttit på, och som klockare, söndag efter söndag, lyssnat till prästens ord från predikstolen mitt emot på kyrkans norrvägg. Fast om sanningen skall fram, så blev det nog för just den anfadern lite väl mycket av det goda, för en söndag sysselsatte han sig med att på dörren till sin klockarbänk rista in en hälsning till eftervärlden:

ANNO 1715 INGEMAN JONSSON KLOCKARE.

Hälsningen är än idag fullt läsbar.

Jag har all förståelse för argumenten om varför man måste låsa kyrkorna.

Jag vet att stölderna är många och förödande. Jag inser att risker för förstörelse finns och jag är väl medveten om att det kräver personal och kostar pengar att hålla kyrkorna öppna på icke gudstjänsttid.

Men känslan och glädjen när man kan trycka ner handtaget till kyrkporten och den går upp är svår att sätta pris på. Jag bara hoppas att många pastorat även i fortsättningen, på något sätt, skall kunna hålla kyrkorna öppna och tillgängliga för oss besökare med ett aldrig sinande behov av närhet till och kunskap om dem som levde före oss.

Med dessa funderingar från mina utfärder i det underbara sommarvädret, önskar jag Er alla en God Jul och ett Gott Nytt År.

Barbro Andréll

Örkelljunga

Örkelljunga socken inom Norra Åsbo härad ligger delvis på och omkring Hallandsåsens östligaste partier. Terrängen består mestadels av skogsmarker och är mycket rik på sjöar. I n. genomflytes socknen av Stensån och i s. av Pinnån. De största egendomarna äro Lärkesholms säteri, äg. von Reiserska stiftelsen, samt Åsljunga, äg. Gustava Nilsson. Inom socknen är Örkelljunga municipalsamhälle beläget med livlig handel och industri. Samhället har två läkare, tandlä-

Örkelljunga kyrka

kare, apotek, bankkontor samt flera handlande och hantverkare. Orten är dessutom tack vare sin utsökta naturskönhet ganska mycket välbesökt av turister, vilka här få tillfälle till bad samt allehanda utflykter. Socknen har en konfektionsfabrik, belägen i Hjelmsjö. Vidare finnas ett flertal fabriker inom Örkelljunga municipalsamhälle, såsom snickerifabrik, stenhuggeri och sågverk. Dessutom ligger i samhället Sueciaverkens mekaniska verkstad. Fornminnen: V. om vägen mot Vässjötorp samt vid Åsljunga äro gravrösen belägna. I närheten av kyrkan finnes en kulle med rester efter en i början av 1300-talet bränd borg, benämnd Lycksta.

Areal: 156,19 kvkm. Enligt 1935 års fastighetstaxering är ägovidden: 3.110,10 ha åker, 41,90 tomt och trädgård, 142,00 slätter-äng, 58,20 kultiverad be-tesäng, 198,80 annan be-tesäng, 8.657,00 skogs-mark, 2.338,90 övrig mark.

Jordbruksv.: 3.660.400 kr.

I jordbruksv.: ingående värde å skogsmark: 468.300 kr.

Skogsv.: 881.200 kr. Tomt och industriv.: 400.000 kr.

Innevånareantal: 4.404.

Kommunikationer: Järnvägsstationer: Örkelljunga och Åsljunga vid Skåne -

Smålands jvg. Busslinjer till Hässleholm, Ängelholm, Båstad samt Perstorp.

Örkelljunga, som år 1378 kallades "Örknaelunga", bildar pastorat med Rya.

Kyrkan, som har rakslutet kor, säges delvis vara medeltida. År 1792 uppfördes tornet och södra korsarmen och 1845 norra korsarmen. 1928 - 29 företogs restaurering.

Kyrkoherde: Bergentz, Nils Harald.

Komminister: Rydeman, Stig Wilhelm.

Källa: Svenska Gods och Gårdar från år 1943

Vandringsmannen
Enligt Johan Larsson även kallad 'Hälse Johan'

En originell vandringsman

Vid genomgång av Johan Larssons tidningsurklipp från Örkelljunga, fann jag denna intressanta 'vandringsman'.

Så här stod det i NST den 18 december 1965:

"Här är en vandringsman som de flesta i Örkelljunga-trakten säkerligen kommer ihåg. Han var ett original, men som sådan mycket oförarglig och hade dessutom ett gott humör. När han hälsade brukade han alltid säga 'godda godick' och så kom det sig att han blev kallad vid detta 'namn'. Många tusentals mil vandrade han och många tofflor slet han ut. Han tillhörde den gamla tidens original, som på sistone allt mer försvunnit.

Sten Svensson

GRATTIS JOHAN !!!

På 90 års festen i Gråmanstorps bygdegård
Barbro Andréll och Johan Larsson
Foto Sten Svensson

För ett år sedan hade vi en artikel om Johan Larsson i Gråmanstorp med anledning av att han erhållit Klippans kommuns Kulturpris.

Nu är det dags igen, för **Johan Larsson** fyllde nämligen 90 år den 2 oktober 2002. **GRATTIS** säger vi från **Åsbo Släkt- och Folklivsforskare** och **TACK** för all den hjälp vi får med historier, fotografier, vykort och tidningsurklipp.

Vid mitt besök hos Johan Larsson den 14 oktober frågade jag om han hade något ytterligare att tillägga om sig själv. Något som inte hade skrivits i tidningarna eller i Åsbo Släktblad? "Nä", tyckte Johan, "det har skrivits mycket nog. De som vill kan ju läsa det redan skrivna en gång till."

Men lite nytt framkom det i alla fall. Johan lagar sin mat själv, även om det kanske har blivit mer halvfabrikat på senare tid. Rotmos och ärter med fläsk tillhör favoriterna. När han inte sysslar med sina pärmar tittar Johan gärna på fotboll eller på naturprogram på TV. Johan fick en ny TV i födelsedags present, men som han sade: "TV-programmen blir ju inte bättre för det".

Johans syster Ebba 80 år och broder Kalle 86 år bor kvar i det gamla föräldrahemmet i Söndraby. Förut hette hemmanet Söndraby nr 3. Numera är det bara husen kvar. På åkermarken är det byggt villor. Platschef vid uppförandet av dessa nyare villor på "Trekanten" var en inte obekant man vid namn Sten Svensson.

När vi skulle sätta tillbaka pärmarna på sina platser, upptäckte jag ett Diplom på väggen. Där stod "POLISBRAGD under år 1958" Vad är detta, Johan, frågade jag?

Diplomet

Jodå....., bakom diplommet fanns ett brev från Dagens Nyheter av den 20 mars 1959, som löd:

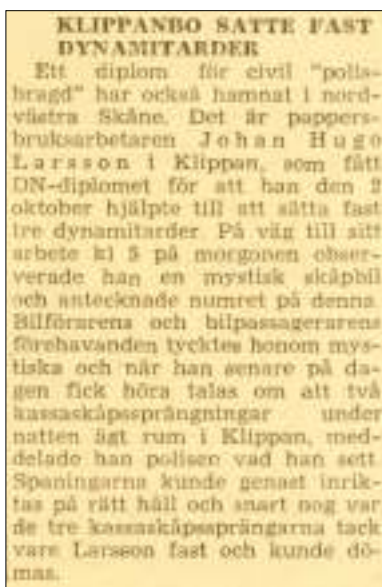
Herr Johan Hugo Larsson.

Härmed har vi nöjet översända det diplom som Dagens Nyheter beslutat tillerkänna Er för den polisbragd 2 oktober i fjol, då Ni på er matbox antecknade M 23019, som ledde till uppklärande av kassaskåpsprängningar. Tidningen gratulerar.

Högaktningsfullt.

J. Zetterstrand

Det fanns också en tidningsartikel som berörde ovanstående.

Även på den tiden hade Johan Larsson ögon och öron på skaff, om nu någon har betvivlat det.

Än en gång Johan

GRATTIS !!!!

Åsbo Släkt- och Folklivsforskare

Sten Svensson

Släktforskning på distans

För en tid sedan fick jag en förfrågan, om jag ville bidra med några rader om min hemsida och mitt letande efter anor i Örkelljunga-trakten. Det gör jag gärna, i synnerhet om jag därmed kan hjälpa någon annan att komma vidare i sin forskning. Men naturligtvis har jag också baktanken, att jag kanske kan få egna tips.

Mitt aktiva forskningsintresse började för cirka 10 år sedan. Varför det blev just släktforskningen vet jag inte riktigt. Jag hade och har så många andra intressen. Kanske beror det på intresset för historia, men till en del säkerligen på att intresset för släktforskning ökade starkt på den tiden, och det förde med sig artiklar i tidningar och publicitet i TV.

Det är nu snart sextio år sedan som jag flyttade från Örkelljungatrakten, och kontakterna har sedan dess varit ganska glea. Alltnog, jag fick reda på mina far- och mor-föräldrars födelsedata, och kunde då via

biblioteket låna hem mina första mikrokort. Med nybörjarens entusiasm skrev jag okritiskt av alla uppgifter jag fann på dem. Ganska snart tyckte jag, att jag hade tillräckligt många för att kunna börja rita en antavla. Det gällde ju bara att systematisera uppgifterna. Nu har jag sysslat med siffror och tabeller under större delen av mitt yrkesverksamma liv, och då är det kanske lite lättare att få ordning på materialet. Det började ju också dyka upp en del dataprogram för släktforskare, och via Internet kunde jag då hämta hem en del demoversioner för att se, om det skulle underlätta. I sanningens namn måste jag erkänna, att jag tyckte de var svårarbetade och var inte särskilt entusiastisk för den hjälpen. Men alla program utvecklades, och jag fann snart ett, som passade mig bra. Det har jag hållit fast vid, även om jag på min dator numera har flera andra för jämförelses skull. I dag skulle jag inte kunna tänka mig att vara utan datorn i släktforskningen.

I början lånade jag mikrokort via biblioteket och använde deras läsare. Men det är begränsad lånetid, och när jag fick tag på en utrangerad men fullt funktionsduglig kortläsare, så räknade jag snart ut, att det i längden blev billigare att köpa korten. Även om man kan tycka att SVAR tar bra betalt för korten, så tillkommer porto och beställningsavgift. Jämför man med mången annan hobby, så är ändå släktforskningen billig. Därtill kommer att resultatet förhoppningsvis är varaktigare.

Så var det där med prästernas handstil. De senaste 150 årens kyrkböcker bereder i allmänhet inga svårigheter. Men de äldre. Dessbättre finns det utmärkta handböcker, av vilka jag lärde mig mycket. Det behövdes, för som alla släktforskare, så vill man, åtminstone i början, komma så långt tillbaka som man bara kan. Det är ju också standardfrågan från alla "utomstående", hur långt tillbaka har du kommit.

Efter ett tag upptäcker man, att vissa uppgifter inte går ihop med varandra. Kanske är det först då man blir medveten om vikten av att granska och kontrollera alla uppgifter. I alla fall fick jag flera gånger gå tillbaka, för att se varifrån en uppgift kom. Det är då man upptäcker vikten av att registrera källan.

Numera noterar jag på alla ansedlar var en uppgift är hämtad, och sparar på så sätt mycket tid med onödigt letande.

När det gäller kyrkböckerna från Örkelljunga, så finns en obruten svit av husförhörslängder fr. o. m. 1820. Men mellan 1790 och 1812 finns bara enstaka år. Det var då jag kom på tanken att via födelse- och dödböckerna kunna finna bl. a. de många barn, som inte fanns i någon HFL. Och det gjordes bäst genom någon form av maskinellt bearbetbart register. Alltså började jag det mödosamma arbetet med att skriva av mikrokorten. Först texten, för att därifrån överföra lämpliga uppgifter till en tabell. Ungefär samtidigt visade det sig att en av mina frimärks-samlande kontakter även var intresserad av släktforskning. Han hade av en tillfällighet på biblioteket i Örkelljunga funnit några avskrifter av de äldsta kyrkböckerna. De hade gjorts av numera avlidne Harry Andersson och Gunnar Håkansson. Men där fanns även några disketter med samma material. Det var dock skrivna i ett äldre ordbehandlingsprogram och inte läsbara utan vidare. Till alla lycka kunde Kjell konvertera materialet till ett modernare program. Där hade jag en utmärkt inkörsport för att bygga register. Det var i den vevan jag kom på tanken att dela med mig av materialet via en egen hemsida.

Sagt och gjort. Jag registrerade en hemsida, lärde mig html-kodning och satte igång. Jag laddade snart upp de första filerna och fick också synpunkter på innehållet. Kanske inte så mycket på utformningen, men på själva materialet. Det visade sig snart, att det äldsta materialet inte riktigt höll måttet för publicering. Så Kjell och jag gjorde många kontroller, och fann en hel del fel i de ursprungliga filerna. Men med noggranna kontrolläsningar och sorteringar så tror jag, att vi funnit de flesta av de ursprungliga felaktigheterna och jag har kunnat lägga ut korrigerade och kompletterade filer. Under arbetets gång så upptäcker man ändå egen-domligheter. Men det är då oftast fel i grund-uppgifterna, dvs. prästen har skrivit fel. Sålunda trodde jag länge att min FF MM MM hette Elna i förnamn. Så stod det ju i dopboken för dottern. Det var inte förrän jag kommit en generation längre tillbaka och registrerat alla syskonen, som jag upptäckte att hon fått fel förnamn, inte bara en utan två

gångar. Det är sådana händelser som gör att jag numera kritiskt granskar alla uppgifter jag skriver in. Och då upptäcker jag många fel i böckerna. Ett av de vanligare är, att personer får olika födelsedata vid olika tillfällen. Det förekommer inte alltför sällan i födelse-böckerna på 1900-talet, att om man t ex vill finna alla barn i en familj, så kan datum variera för någon av föräldrarna. Samma fenomen förekommer för de drängar och pigor som flyttat ofta, och där man försöker följa dem på olika sidor i husförhørs-längderna. Det kan ibland vara svårt, i synnerhet som efternamnet inte alltid anges och om de har ett vanligt förnamn.

Här är på plats att tacka alla de, ingen nämnd och ingen glömd, som hjälpt mig med tolkningar, påpekat fel och ställt frågor så att oklarheter kunnat redas ut. Jag upptäckte också snart, hur stor hjälp jag hade av registren i mitt eget sökande efter anor. Det fick mig att skriva av fler böcker och upprätta fler register. Då uppenbarades många fler samband mellan olika personer än jag kunnat ana. Men det fanns ju även andra källor att ösa ur. Då vill jag bara peka på den förnämliga svit av böcker som getts ut av Örkelljunga hembygdsförening. Det finns ofta anledning att gå tillbaka till några av dem för att finna kompletterande upplysningar. Det är just i den här typen av publikationer och i lokala släktforskartidskrifter som man finner allt det som, så att säga, ger kött på benen. Då skänker man en tacksamhetens tanke till alla de som mödosamt grävt sig igenom arkiv och luntor och sedan förmedlat sina kunskaper och fynd. Sådana register som jag och likasinnade gör, de kan man närmast likna vid skelettet. Det är just det som sitter utanpå som ger liv och färg åt det hela.

Hittills hade jag bara hållit mig till Örkelljunga, men jag såg ju i HFL och på andra ställen de många flyttningarna till och från näraliggande socknar. Och dem hade jag mestadels ännu inte följt upp. Mitt sökande på Internet ledde snart till flera kontakter i andra socknar. Flera hade även skapat egna hemsidor med för mig användbart material. Och då kom jag i kontakt med DDSS i Kristianstad med nästan outtömliga och växande register. Problemet var bara, att man där oftast använt kyrkbokens stavning. Och det ställer till problem vid sökning via data. Bland mina

egna anor finner jag bl. a. en Katarina för vilken böckerna uppvisar sex olika sätt att skriva namnet. Nåväl, problem är ju till för att lösas. Jag tog kontakt med DDSS, och fick deras tillåtelse att på mina sidor redovisa namnnormerat material, bara jag angav källan. Det har jag utnyttjat, och med det materialet har jag kunnat spåra många anor på ett förhållandevis smidigt sätt. Och vad jag erfarit, så har det även hjälpt andra att komma vidare. Sådant skänker alltid tillfreds-ställelse.

De flesta av de problem jag nämnt ovan, har naturligtvis de flesta släktforskare stött på både en och flera gånger. Där är inget nytt. Det nya är väl att man med datoriserade register lite fortare kan komma fram till ett överskådligare resultat. Den "intjänade" tiden kan man lämpligen lägga på att leta efter de spännande berättelser som inte står i kyrkböckerna. Sedan kan man komplettera med vykort. Ibland kan man tro, efter idogt letande, att från den här lilla orten finns tydligen inget. Längre letade jag t ex efter vykort från Hishult utan att finna något. Mina vykortskontakter kunde inte heller hjälpa mig. Men så plötsligt, nästan samtidigt, så dyker det upp Hishult på auktionslistor och från samlarkollegor. När de då avbildar platser, vars namn man stött på flera gånger i dopböcker och andra ställen, men som man inte kunnat finna på någon karta, då får bilden ett helt annat liv och värde. En annan stor glädjekälla var "Gåramålningar från Örkelljunga och Rya", och som hembygds-föreningen gav ut för några år sedan. För de flesta av bilderna fanns historier och uppgifter om ägare. Något namn tyckte jag mig känna igen, men först när jag systematiskt jämförde med mina register, då fann jag till min glädje en lång rad anor, som tidigare var ett namn på ett papper. Nu fick de här drygt hundra år gamla bilderna ett helt annat liv, detta trots att så lång tid förflutit och jag befann mig så många mil därifrån. Som barn kanske man såg någon av dessa bilder, men tyckte kanske att det var ju bara en bild av hus. Det var väl inget. Idag är man glad att de bevarats, och att någon tagit sig tid att leta upp dem och framför allt att låta oss efterkommande få se dem.

Ovanstående har inte så mycket handlat om mig, utan mera om möjligheten av att

släktforska på distans. Rörlighet på arbetsmarknaden och annat gör att allt fler överger hemorten, men kanske ändå på något vis vill hålla kontakten. Då är ju möjligheten att göra det via Internet ett utmärkt hjälpmedel. En nackdel, som jag ser det, är att man inte får samma personliga kontakt som de som är kvar i hemorten och kan träffas utan större problem. Men det finns ju både post och telefon. Den som är nyfiken på hur man på det här sättet kan få fram och redovisa resultat är välkommen att besöka min hemsida. Jag skulle uppskatta att få meddelanden om intryck, och gärna synpunkter, både positiva och negativa. Mail- och hemsidesadresser följer här.

e-post :

bertil.w.johansson@swipnet.se

hemsida:

<http://home.swipnet.se/guldkorn/genealogi.htm>

Med vänliga hälsningar från ett blåsigt och höstgrått Tyresö
Bertil Johansson

Örkelljunga Gästgiveri

I en artikel i Helsingborgs Dagblad från den 3 juni 1945 kan man läsa om en auktion som då hade hållits på gästgivaregården med anledning av att gården sålts av källar-mästare Johansson till en fröken Linderholm från Helsingborg. Sedan följer en intressant historik som jag här återger ordagrant.

Gästgiveriet år 1900
Fotot lånat från Blomgrens bilder

"Gästgiveriet i Örkelljunga har mycket gamla anor. Örkelljunga gästgivaregård nämnes sålunda bland de gästgivaregårdar i Skåne, som under den första svenska tiden eller 1669 erhöles 15 daler vardera årligen av generalguvernementet och den omtalas likaledes bland de 38 gästgivaregårdar, som funnos i landskapet på Karl XII:s tid. Först låg gästgivaregården i Ringarp, men någon gång på 1700-talet flyttades den till sin nuvarande plats för att få ett mera centralt läge.

För övrigt rådde det ganska egendomliga förhållandet i Örkelljunga, att det fanns tvenne gästgivaregårdar där. Från början har det endast funnits en – den som nämndes här ovan – men så har stamhemmanet, vid vilket gästgiveriet varit bundet, blivit delat tillika med tillhörande rättigheter och på så sätt ha tvenne gästgivaregårdar uppstått. Ända till 1829 lågo dessa nästan alldeles intill varandra, det var bara landsvägen som skilde dem åt. Men sagda år brann nuvarande Rosengrens hotell ned och det var inte långt ifrån att Johanssons också strukit med. Hettan var så stark att fönsterrutorna smälte ned på det sistnämnda stället. Det antogs, att en lyckta, som man kvarglömt vid tröskningsarbete dagen förut, varit anledningen till den förhärjande branden. Enligt en ny förordning fick inte den nedbrända gäst-givaregården återuppbyggas så nära den andra som förut och med anledning härav ligger nu Rosengrens hotell något längre från vägen.

Gästgiveriet år 2002
Foto Sten Svensson

Den nu försålda gästgivaregården har länge tillhört samma släkt. Nuvarande källarmästare P.H. Johanssons farfader, Carl Johansson övertog gästgiveriet i början på

förra århundradet, men redan dessförinnan torde det ha varit i släktens ägo. På den tiden torde gästgiveriet inte ha varit någon alltför lönande affär. Vid sidan om sin rörelse som gästgivare bedrev Carl Johansson nämligen även diversehandel samt sysslade dessutom med hästhandel och gjorde regelbundna resor – bl.a. till Växjö marknad i och för dylika affärer. Johanssons son, Anton Håkan Johansson övertog 1850 gästgiveriet samt innehade rörelsen till 1891, då hans son direktör B A Johansson, övertog den. Han innehade gästgivaregården under en följd av år. 1913 övertog den nuvarande källarmästaren (en broder till direktör Johansson) gästgiveriet.

På 1840-talet hade Johanssons gäst-givaregård ett kungligt besök, som mycket lät tala om sig i orten. Det var Karl XIV Johan, som då vistades där. Änkan Bengta Magnusson i Ljungaskog, som avled 1920 i en ålder av 101 år, hade som 15-årig flicka fått plats å gästgivaregården. Hon hade varit med om att passa upp kungen och kunde berätta åtskilligt om detta evenemang.

Drottning Desideria besökte också gästgivaregården, och den säng, hon därvid låg i, har till sena tider funnits kvar. Från hennes besök berättas för övrigt en rolig episod. Drottningen var mycket känslig av sig och bl.a. tålde hon inte höra någon tupp gala. Nu var saken den, att man hade en stor hönsflock på gästgivaregården, och man visste inte hur man skulle bära sig åt för att den höga gästens morgonslummer inte skulle störas av något kackel eller galande på morgonkvisten. Till sist beslöt man att resolut köra iväg hönsen till en äng ett stycke från gästgivaregården samt vakta dem där hela natten...

Även Garibaldi, frihetskämpen från Italien, gjorde på sin resa genom Sverige, uppehåll i Örkelljunga, där han bl.a. bytte hästar, och till hans ära hade man illuminerat i alla fönstren på båda gästgivaregårdarna.

Gästgiveriet har alltid spelat en stor roll i samband med handel och köpenskap. Före järnvägens tillkomst och bilarnas tidevarv kunde det ibland hålla upp till 30-talet skjutsar utanför de båda gästgivaregårdarna. Det var som en marknad varje dag på det intill belägna torget. Skåningar och smålänningar stämde möte här. Smålänningarna kommo nedåt i långa foror för att avyttra sina trävaror och skogsprodukter för övrigt och slättborna

kommo körande uppåt med sina produkter, spannmål och annat.

Skjutstavlan, som finns i Gästgiveriets foajé
Foto Sten Svensson

Det gick muntert till på den tiden. Man köpslog och pokulerade, pratade och stöjade, åt och drack, och det fanns de, som omsatte hela sin dyrbara last i våtvaror. När som helst kunde de vägfarande komma in och få något till livs, ty dygnet om skulle gästgivaregården hållas öppen. Det var också billigt att supa. Inte mer än 3 skilling kostade en sup, och köpte man 5 tum blev priset förhållandevis ännu lägre. Härav uppkom uttrycket 'femtumsgubbar', och sådana fanns det gott om.

Det brändes också friskt i dessa 'gamla goda tider' - det var fullt lagligt! Och minnena från hembränningens dagar - brännvinspumpar och 'sugare' - ha ännu funnits kvar på Johanssons gästgivaregård. Sedan husbehovsbränningen upphörde, fanns det spritbolag både i Spång och Ljungaskog, s.k. sockerbolag.

Den s.k. kungsvägen från Hälsingborg genom Örkelljunga upp mot Markaryd och vidare till det övre Sverige har av ålder varit en betydelsefull farled och inte minst därför har gästgiveriet utmed denna haft en stor uppgift att fylla. Källarmästare Johansson har pietetsfullt hållit på det gamla och gått in för att bevara traditionerna. Därför har det också vilat en sällsam atmosfär över den gamla gästgivaregården i Örkelljunga. Sedan sekler tillbaka har denna gästgivaregård varit till, samt blivit känd och välkänd vida omkring. Ett

Ett gott bord och ett vänligt bemötande ha alltid beretts gästerna. Källarmästare Johansson, som nu av åldersskäl lämnat sin verksamhet och dragit sig tillbaka, har på ett berömvärdt sätt skött sin rörelse; och värdinnan, fröken Larsson, som i nära ett kvarts sekel varit verksam å gästgivaregården, har städse beflitat sig om att göra det så trevligt som möjligt för gästerna, något som hon alltid lyckats med.

En del nyinredningar ha visserligen tillkommit och dessutom en tillbyggnad som delvis förändrat gästgivaregårdens exteriör, men i stora drag har gården bibehållits i det skick som den av ålder varit.

Framför byggnadens huvudfasad ligger det gamla torget, där så många marknader förr hållits, och mot gårdssidan är den vackra trädgården belägen, där den gamla kastanjen, som nuvarande källarmästarens far planterade och som har en ålder av över 100 år, minner om gångna tider. Om den kunde tala, hade den förvisso mycket att berätta".

Annica Johnsson

Källor:

Helsingborgs Dagblad från 3/6 1945

Kastanjen på baksidan av Gästgiveriet
Foto Sten Svensson år 2002

Nils och Beata Johansson i Tockarp, Örskelljunga

Beata Carlsdotter
född 25/8 1840 i Florshult
död 11/5 1921 i Järnbläst

Nils Peter Johansson
född 19/12 1839 i Tockarp
död 16/3 1910 i Åsljunga

Som framgår av antavla var Nils Johansson född den 19 december 1839 i Tockarp. Han blev småbrukare i Tockarp och gifte sig med Beata Carlsdotter från Järnbläst.

Efter grannars och samtidas utsago var han en from man och var under en följd av år söndagsskollärare i Tockarp. Varje söndag och helgdag lästes en predikan ur Luthers postilla (den kunde vara 36 sidor lång) ett stort tålmodspröv för pojkarna, därom har hans son Carl Peter berättat.

Under veckans dagar arbetades på lantbruket och när tiden medgav gjordes enekorgar som såldes på Ängelholms torgdag. Carl Peter, yngste sonen, fick emellanåt följa med till torgdagen. Där hände det en gång att han tillhandlade sig en stor svart 5-öres cigarr och hade precis fått eld på den när hans far fick se det. Strängt tillsagd att lämna tillbaka cigarren fick han stryk mitt på Ängelholms torg - den torgdagen glömde aldrig 10-åringen! Nils brukade köpa hem ost till hushållet alltid två sorter, den ena billiga till mor och barn, den andra "starka" för egen räkning.

Carl Peter, som läste bra, fick läsa högt ur Starbäcks historiska romaner när de andra gjorde korgar. Särskilt glada var pojkarna när "predikanten" skulle komma, då vankades där extra god mat, t.o.m. kalvstek. Annars var det enkelt i vardagslag, på senare år blev dock ekonomin bättre. Det var en god anda i det hemmet där barnen växte upp och de höllos i Herrens tukt och förmaning.

Nils och Beata hade 4 barn. Alma f. 1870, äldsta dottern, reste tidigt till Amerika, där hon vistades i 13 år. Men klimatet var påfrestande och hon kom hem med dåliga nerver, var hemma hos modern de sista åren hon levde. Andra dottern Cecilia f. 1873, eller Zeli som hon kallades, var en utomordentligt duktig och kunnig människa. Hon spann och vävde och många "alnar" av hennes präktiga vävar såldes av gummor som gick omkring i bygden. Zeli gifte sig sedan med Johan Eliasson, en stilla och försynt man, han handlade med egendomar under många år. Zeli och Johan hade 8 barn, som alla växte upp till präktiga och dugande människor.

Nils insåg att som småbrukare hade barnen ingen framtid, de måste lära sig ett yrke. Den äldste sonen, Johan f. 1876, sändes till den 2-åriga kursen på Alnarps lantbruksskola. Senare köpte han ett lantbruk i Lönnsjöholm. Han var gift med Ida Hansson en duktig och snäll människa. De hade sex barn som växte upp i Lönnsjöholm. Under en följd av år reste Johan och sålde lantbruksmaskiner för firman Fischer i Stockholm. På äldre dar byggde han en villa i Åsljunga och där dog han 1955.

Sonen Carl Peter hade en ohjälplig läslust och hade föresatt sig att han skulle bli folkskollärare. Han kom vid fyllda 16 år in på Växjö seminarium, hade flera vikariat, reste ut till England och Amerika i ett års tid, fick sen plats som lärare i Ekshärad i Värmland i 4 år,

senare lärare i Vadstena och slutligen som överlärare i Åtvids distrikt i jan. 1921. Vid flera tillfällen tillförordnad inspektör under de senare åren, dog i Åtvidaberg 1932.

Som nära granne till Nils Johansson bodde en f.d. mejerist Joh. Jörgen Klincker på Järnbläst. Han kom ofta till Nils och Beatas hem för att resonera om lantbruket och om hur han bäst skulle kunna odla mossarna. Han fick säkert många goda råd här.

Beata hade ett ljust och glatt lynne och detta gick i arv till barnen och t.o.m. hos barnbarnsbarnen kan man märka en ljus livssyn och sinne för humor.

Sedan Nils dött 70 år gammal vistades Beata på gamla dagar hos sin dotter Zeli, Beata dog 1921.

M.T.

Några kommentarer:

Beata och Nils Peter Johansson härstammade båda från Ekholm i Örkelljunga socken. Johan Jönsson, född där 1717, var farfars farfar till Beata, och Johans bror Pål Jönsson, f. omkr. 1720, var mormors morfar till Nils.

Signaturen M.T., som skrev ovanstående berättelse, står för Mia Thorborg. Hon ägnade sej bl.a. åt släktforskning. Hon var gift med Beatas och Nils son Carl Peter, som tog efternamnet Thorborg, en syftning på Tockarp.

Mia, döpt till Maria, föddes 1882 i Munka Ljungby som dotter till handlanden Sven Jönsson och hans hustru Kristina, född i Schleswig. Mias syster Eva var gift med finansministern Ernst Wigforss.

Carl Peters bror Johan bytte också efternamn till Öhrstedt, som naturligtvis syftade på Örkelljunga. Johan och Ida blev genom dottern Lisa morföräldrar till författaren Max Lundgren.

Celi och Johan Eliasson var mina egna morföräldrar. Johan var född 1870 på Hallen, arrendegård under Lärkesholm. Jag fick tyvärr aldrig träffa morfar eller mormor. Båda dog, innan jag var född, morfar år 1923 och mormor 1928.

Mia Thorborg avled 1964. Hon är liksom maken begravd i Örkelljunga.

Berättelsen fick min mamma Göta av sin moster Mia.

Inger Glans f. Nilsson

En intressant släkt från Örkelljunga

När jag för några år sedan hjälpte en väninna som bor i Madrid att släktforska på hennes morfars sida, hittade jag bland hennes anor i Laholm, ett släktnamn som fångade mitt intresse. Det var *Maria Elisabeth Fredriksdotter, Hornej*, hustru till gördelmakaren Sven Hjelm. Kunde detta vara samma släkt som *Jane Horney*, vars öde det har spekulerats om i så många år?

Enligt Biografiskt lexikon och Örnbergs släktbok kunde man läsa att släkten anses ha inkommit från England och att en *Jean Hornain* död 1760, 63 år gammal i Västra Spång, Örkelljunga troligen var far till *Fredrik Adam Hornain* som 1781 levde på Åsljungatorp och i sin tur var farfars farfar till *Jane Horney*. *Maria Elisabeth* hette ju *Fredriksdotter, Hornej*. Kunde det vara så att Fredrik Adam var hennes far?

Det fanns inga uppgifter i Laholm varken var hon eller hennes man var födda och jag kunde inte heller få någon hjälp av barnens dopvittnen. Jag hittade henne ej heller födelse

Örkelljunga men däremot fanns hennes vigsel där, 1776 med gördel-makargesällen *Sven Hielm* från Turabygget. Hon står som änka boende i Åsjungabygge. Det var ju troligen samma plats som Fredrik Adam var omnämnd på. Så hittade jag då det som befäste mina teorier, nämligen en bouppteckning från den 27 mars 1781 på Åsljungatorp, Wanåhs kallat, efter skomakarmäster *Fredrik Adam Hornains* hustru *Bengta* med barnen *Johannes* 23 år, *Christopher* 21 år, *Bothilla* 25 år, ogift och *Maja* gift med gördelmakare *Sven Hielm* som arvingar.

Nu kunde jag rita en stamtavla med fyra grenar utgående från Fredrik Adam, men det återstod ju fortfarande att hitta hans födelse och bevisa att *Jean i Västra Spång* var hans far. Det är ju detta som gör släktforskning så spännande och intressant, att man ständigt är på jakt efter anor och inte vill ge upp sökandet. När så även denna pusselbit föll på plats vill jag nedan berätta lite om några

personer i den stora släkten *Horney*. Stavningen av namnet varierar från *Hornain*, *Hornaj*, *Horneij*, *Hornaj*, *Hornay till Horney*.

Kammartjänaren på Lärkesholm

Den 18 maj 1725 vigdes herr Baron och Överstelieutenant von Liewens kammar-tjänare *Jean Hornain* med dess fästekvinna *Brita Botwedsdotter* i Malmö. Detta kan man läsa i kyrkboken för Kronprinsens regemente och samma år den 4 oktober föds deras son *Friedrik Adam* i samma församling och bärs till dopet av grevinnan Anna Magdalena Taube.

Berndt Wilhelm von Liewen var född 1685 i Estland och tog värvning redan som 15 åring och kom att delta i en stor del av Karl XII:s krigshärjningar. Han tillhörde en på svenska riddarhuset introducerad adel, gift med Anna Magdalena Taube, dotter till riksråd Gustav Adam Taube. Efter att ha varit kommandant i Landskrona blir han chef för Kronobergs regemente och 1730 ägare till Lärkesholms gods i Örkelljunga. Under von Liewens tid upplevde Lärkesholm sin glansperiod. En ny huvudbyggnad i trä uppfördes och ägorna mättes upp med gårdesgårdar och rösen. Det var en typisk skogsegendom med lövträd som dominerande träslag, vackert beläget vid Lärkesholmssjöarna.

Lärkesholms säteri
Direktionsbyggnaden till höger, uppförd på 1880-talet.
Skogvaktarebostället till vänster.
Foto Sven Hjalmarsson 1952, LUF

Kammartjänare Hornain och övriga anställda på godset, såsom trädgårdsmästaren, tvätterskan, mamseller, husjungfrun, smeden m.fl. levde nog i fin harmoni med sin husbonde och hans familj. *Jean Hornain* och *Brita* får 1734 en dotter, *Maria*

Elisabeth, död 1746 och 1738 en son *Berndt Malte*, med grevinnan Taube som gudmor och andra adliga som bl.a. överstelöjnant Trolle på Näs och grevinnan Ramel på Maltesholm. Jean Hornain dör 1760 i Västra Spång och hans hustru *Brita* flyttar till sin son Fredrik på Åsljungabygge och dör där 1771.

Skomakaren och soldaten Fredrik Adam Hornain

1749 4:de dag pingst vigdes Skomakaren *Fredrich Hornain* från Lärkesholm vid pigan *Bengta Giermundsdotter* fr. Månstorp. Hustrun är född 1725 i Flinka, Örkelljunga, dotter till Germund Persson och Elsa Jeppasdotter.

Bara någon månad efter vigseln den 25 juli 1749 kommer Carl von Linné på besök till Lärkesholm. Han skriver entusiastiskt om godset och dess ägare, "Baron Liewen var en herre, som utan studier, igenom ett makalöst snille, själv inventerat ganska många nyttiga saker för ekonomin". Det fanns 54 dammar på Lärkesholm som innehöll de härligaste karpur och karusser. För att hålla vattnet isfritt på vintern hade von Liewen byggt en liten ugn i mitten av dammarna varuti man kastade torv som fick ligga och brinna eller ryka. Carl von Linné beskriver också våningshuset där spisarna beskrivs och särskilt imponerad är han av kakelugnen i salen som ger tredubbel värme mot vanliga ugnar. Kammartjänare *Jean Hornain* serverade troligen gästen både franskt vin som smakar som moselvin p.g.a. att man lägger kvistar av svarta vinbär i och ungerskt vatten som är destillerat på barren av gran. Brännvinet var inte Linné förtjust i för det hade för mycket kornsmak. På matbordet på Lärkesholm förekom nog både svan och näktergal eftersom fångstmetoderna noga redovisas. Äpplen finns det gott om på godset och trädgårdsmästare Swen Friis lyckas bevara dem ett helt år, då man plockar dem med handskar och därefter lägger dem torra i eklöv. Allt detta enl. Linnés beskrivning.

Annica Johnsson

fortsätter att berätta om 'En intressant släkt från Örkelljunga' i nästa nummer av Åsbo Släktblad.

Höstens avverkade program

Söndagen den 15 september samlades en del av föreningens medlemmar för avfärd till Kyrkhult.

Som vanligt letades det intensivt efter avlägsna anor och tiden gick säkert alldeles för fort. De flesta hade nog dåligt tid att ta mat- och fikapaus.

Mer om 'Kyrkhultsdagen' finns att läsa på föreningens nya hemsida.

Lördagen den 12 oktober var det åter dags för sedvanlig släktforskardag på Studiegården 47:an.

Ett sextiotal forskare trängdes kring böcker och datorer.

Niklas Hertzman och Peter Hall från Microscan gästade oss. Alan Sejrobo-Petersen informerade om föreningens nya hemsida och Kaj Nilsson från SGF visade SGFs 'bokbord'. Naturligtvis serverades det mat och kaffe.

Onsdagen den 6 november var vi ett fyrtiotal, som lyssnade på Lennart Hansson när han berättade om 'Soldaterna i Rönneådalén'.

Vi fick bland annat lära oss lite om Rusthållet i Vedby. Lennart berättade om Flenshuset 1 och vem som hade bott där.

Vill man forska om soldater, så rekommenderade Lennart att man letar i C Grills Svenska Indelningsverket, Husförhörslängder, Mönstringsrullor och Rusthållslängder.

Kvällen avslutades med Ingers och Lenas goda kaffe och kakor.

Av höstens program återstår Julöppethus och berättarafton. Då kommer komminister Ann-Marie Nelson att berätta om systrarna Malmström.

Nyheter i vårt Arkiv

- **Ängelholms Skvadronen 1772 - 1883 av Kronprinsens Husarregemente**
Lennart Hansson
- **Felestads kyrka och by**
Bengt Nordahl

Pågående projekt

- **Domboken daterad 1680-81**
Under Stinas ledning träffas man och arbetar fram ett register till domboken
- **"Namn åt de döda"**
Föreningen har adopterat fem församlingar och arbetet går framåt. En del är redan färdiga
- **Hemsidan**
Webbgruppens arbete fortskrider och resultatet kan vi se på hemsidan

Redaktionen för Åsbo Släktblad tackar för alla bidrag till tidningen. Örkejjunga var tydligen ett tacksamt ämne. Vi har fått många bidrag och de som inte fick plats i detta nummer kommer i nästa.

**God Jul och Gott Nytt År
och
Ett stort tack**

*för det gångna året vill
Åsbo Släkt- och Folklivsforskare rikta till*

*Klippans kommun
RST-Tryck AB
Enskilda sponsorer*

Frågelådan

Brev till frågelådan
Åsbo Släkt- och Folklivsforskare
Box 191
264 22 Klippan

Eftersom det inte finns några efterlysningar den här gången blir sidan i stället en informationssida om föreningens nya Hemsida. Hemsidan finns på <http://www.aasbo-gen.com>

Hemsida !

Jag reste frågan till Barbro för ungefär 2 år sen och fick då svaret "Vi har en sida hos SGF", nyfikenheten var väckt. Väl hemma blev pc:n startat upp - in hos SGF och leta - hittade - var det detta? En enkel sida med namn och adress på föreningen samt telefonnummer till en kontaktperson, var det vad vi hade? Nej jag måste ha missat något.

Nästa gång jag träffade Barbro kom den oundvikliga frågan "År det allt vi har - ingen riktig hemsida?" Frågade jag. "Nej" svarade Barbro "Vi har inte haft något medlem som vågat ta på sig ansvaret att "snickra" ihop en hemsida till föreningen"

Vi pratade lite löst och fast om hemsidor, vilka möjligheter som fanns, det slutade med att jag gav Barbro adressen till min hemsida, så kunde hon ju se hur jag hade presenterat mitt resultat.

Veckan efter träffade jag Barbro igen, hon hade varit inne och tittat på min sida, frågade hur jag hade löst det ena och andra - och jag förklarade. Plötsligt slängde Barbro bomben "Kan du inte tänka dig att göra en sida till föreningen?" Tiden stod still, - tankarna for genom mitt huvud, skulle jag kunna skapa nåt sådant - jag menar min egen sida, ja - då är det bara jag som behöver vara nöjd, men till föreningen - vad skulle dom behöva på en sådan sida.

Jag svarade Barbro "I så fall får det vänta till jag är färdig med kursen som är igång på jobbet."

"Det är helt ok, nu har föreningen varit utan hemsida tills nu, så det är inget brådska" svarade Barbro. NU hade jag sagt ja till att göra hemsidan - "som tur är varar kursen ett bra tag till" tänkte jag. Jag hade köpt mig några månaders respit.

Nu några månader senare är vi i webgruppen: Barbro, Hjördis, Fredric och jag själv, så långt framme att skalet kring föreningens hemsida är klart. Men nu är det dags att släppa sidan fri för användning på nätet och göra vår närvaro känd "to go public".

Det är nu Ni medlemmar har möjlighet att komma med idéer och förslag till innehållet på sidan. Alla förslag och idéer kommer att bli granskade för att se om det är något vi kan använda och genomföra. Med andra ord - ju mer aktiva Ni medlemmar är ju mer levande kommer hemsidan att bli.

Alan Sejrbo-Petersen/IT-ansvarig

Webbgruppen
Hjördis, Barbro, Alan och Fredric

Program våren 2003

Lördag 15/2 kl. 13.00
Studiegården 47:an
Storgatan 47, Klippan

ÅRSMÖTE med sedvanliga årsmötesförhandlingar
"Åstorps spelmän" underhåller med musik och berättelser från
Åstorpstrakten
Se separat inbjudan

Onsdag 12/3 kl. 19.00
Studiegården 47:an
Storgatan 47, Klippan

"Hemsidan och andra nyttigheter i datorernas värld"
Alan Sejrbo-Petersen och Fredric Nilsson hjälper oss att
utnyttja vår hemsidas alla möjligheter. Vi får också möjlighet att
diskutera dataprogram och databaser som är till nytta för oss i
vår forskning

Onsdag 9/4 kl. 19.00
F5, Ljungbyhed

"Åsbobygden från ovan"
Studiebesök på museet, F5 i Ljungbyhed. Sven Sjöling guidar
oss och vi får möjlighet att titta på den stora mängd flygfoto-
grafier man samlat under många år
Vi samlas vid infarten till F5 kl. 19.00
Inträde 20 kronor per person

Onsdag 14/5
Gastelyckan, Lund

Vår sedvanliga **vårutflykt** går i år till Lund och det nya
Arkivcentrum syd. Vi gör en rundvandring och tittar på
lokalerna och blir informerade om verksamheten
Anmälan till Barbro Andréll tel. 0435-147 34 (begränsat antal
deltagare)

ÖPPET HUS I FÖRENINGSLOKALEN

JANUARI

Hela vecka 2 dagtid 10.00-16.00
Måndag 20:e 19.00

FEBRUARI

Torsdag 6:e 19.00
Måndag 17:e 19.00

MARS

Torsdag 6:e 19.00
Måndag 17:e 19.00

APRIL

Torsdag 3:e 19.00
Måndag 14:e 19.00

"ÖPPEN LOKAL" (endast för medlemmar) **FREDAG 13.00-16.00** i udda veckor januari - april

Hela programmet finns vecka för vecka på vår hemsida www.aasbo-gen.com

VÄL MÖTT